

POROT-hankkeen loppuraportin tiivistelmä

Poronhoitoalueeseen liittyy monia, keskenään ristiriitaisia tarpeita. Kullakin elinkeinolla on omat, sen kannalta oleellisen tärkeät, joskus alueellisesti hyvin laajat maankäyttötarpeensa. Eri maankäyttömuodot siis myös kilpailevat toistensa kanssa. Päällekkäisyydet ja ristiriidat on tunnistettava ja toiminnot on sovittava yhteen maankäytön suunnittelussa. Hankkeen tavoitteita olivat yhteistyön paraneminen eri toimijoiden välillä, poroelinkeinoon erityistarpeiden parempi huomioon ottaminen maankäytössä ja keskeisten paikkatietoaineistojen käyttöön saaminen priorisoidusti.

POROT-hankkeessa luotiin verkosto aihepiiriin tietoja tuottavien tahojen kesken yhteistyön pohjaksi ja kehittämiseksi sekä työnjaon luomiseksi. Hankkeessa kohderyhmiin pidettiin yhteyttä järjestämällä maastoretkeä, joissa eri tahot olivat edustettuina ja joissa tutustuttiin poroelinkeinoon vaikuttaviin kohteisiin kuten matkailukeskuksiin, patoaltaisiin, kaivoksiin, tuulivoima-alueisiin jne. Näiden tutustumiskäyntien tavoitteena oli saada aikaiseksi keskusteluyhteys poronhoidon edustajien ja maankäyttöön vaikuttavien hankkeiden edustajien välille sekä lisätä keskinäistä ymmärrystä sitä, miten hankkeet voidaan toteuttaa tavalla, joka haittaa mahdollisimman vähän poroelinkeinoja.

Tämän lisäksi järjestettiin kahdenvälisiä tapaamisia, joissa pyrittiin keskusteluilla poroelinkeinoon edustajien ja hankkeen edustajien välillä löytämään molempia tyydyttäviä maankäyttöratkaisuja.

Hankkeessa koottiin ja päivitettiin porolaitumiin, poronhoitoympäristöön ja poronhoitoon liittyvät paikkatietoaineistot helposti hyödynnettäväksi maankäytön suunnittelun, kuten eritasoisen kaavoituksen lähtötiedoksi, sekä muille tietoa tarvitseville. Myös uusia poronhoidon toimintaympäristöä kuvaavia paikkatietoaineistoja toteutettiin.

Porot-hankkeessa luotiin alusta ja käytännöt paikkatietoaineistojen ylläpidolle ja sen resurssoinnille. Tietojen keräämiseen ja ylläpitoon kehitettiin Kyselypalvelu Harava -työkalusta Poro-Harava, jolla paliskunnat jatkossa ylläpitävät tietoja. Hankkeessa myös luotiin käytännöt poronhoidon paikkatietoaineistojen käytölle sähköisissä palveluissa toteuttamalla paikkatietorajapintapalvelut ja yhdistämällä tietoja osaksi Liiteri-palvelua.

Hankkeen vastuullisena vetäjänä toimi SYKE, tutkimuspartnerina RKTL (nykyisin Luonnonvarakeskus LUKE). Hankkeen muita sidosryhmiä olivat Paliskuntain yhdistys, Lapin liitto, Lapin ELY-keskus, Metsähallitus, METLA ja ympäristöministeriö. Hankkeen kohderyhminä olivat hankealueen poronelinkeinoon edustajat, metsätalouden edustajat, kunnat, matkailuyritykset ja niiden edustajat, energiayhtiöt, kaivosyhtiöt, puolustusvoimat ja konsultit.